

Posudek na bakalářskou práci Nikoly Matějkové **Einfluss des Falles der Berliner Mauer auf die RAF**

Nikola Matějková napsala bakalářskou práci na téma vlivu pádu Berlínské zdi na západoněmeckou teroristickou organizaci Frakce Rudé armády (RAF). Na témata související s RAF existuje sice ve Spolkové republice Německo bohatá literatura a je dostupné značné množství archivních materiálů, v České republice se však jedná o téma, které je doposud jen málo probádané. Za podstatné při posuzování bakalářské práce Nikoly Matějkové považují zejména fakt, že si autorka zvolila pro své bádání poslední fázi činnosti této radikálně levicové teroristické organizace, což je úsek probádaný doposud nejméně. RAF se sice vzdala násilí už v prohlášení z roku 1993, ale svoji činnost oficiálně ukončila až v roce 1998. V mezidobí od pádu Berlínské zdi do roku 1993 se ještě dopustila několika významných násilných činů, které otráslly Spolkovou republikou Německo. Za obzvlášť přínosné považují především skutečnost, že se autorka pokusila seznámit českého čtenáře s reflexí činnosti RAF v tehdejší československém tisku. Ukázala tak na málo známý fakt, že tehdejší ústřední tiskový orgán ÚV KSČ měl k činnosti RAF značné výhrady, nijak ji nepodporoval a autoři článků uveřejněných v Rudém právu docházeli k závěru, že činnost RAF vlastně nahrávala „reakci“ ve Spolkové republice Německo. Zde je zapotřebí uvést, že tomu tak skutečně bylo – činnost krajně levicové teroristické organizace vyvolávala ve většině obyvatel Spolkové republiky Německo odpor a tedy potažmo i odpor k myšlenkám, které zastávala. Rudému právu přitom pochopitelně šlo i o propagandu, a tak jeho redaktoři nacházeli pochopení alespoň pro motivaci členů RAF v tehdejší neutěšené společenské situaci Spolkové republiky Německo.

Nikola Matějková si v bakalářské práci správně položila tři podstatné otázky týkající se vlivu pádu berlínské zdi na ukončení činnosti RAF, efektivity západoněmecké bezpečnostní politiky a vlivu názorového rozkolu uvnitř RAF na ukončení její činnosti. Za důležitý přitom autorka rovněž považuje ambivalentní vztah RAF k Německé demokratické republice a tzv. Kinkelovu iniciativu, která měla vliv na vyrovnání s teroristickou minulostí a byla pokusem o smíření.

Autorka bakalářské práce prokázala, že je schopná pracovat s cizojazyčnými prameny a literaturou. Jedná se však téměř výhradně o materiály z německého jazykového prostředí. Na str. 11 cituje jeden pramen v jazyce anglickém a používá pro svou práci i českou literaturu a novinové články. Možná mohla věnovat větší pozornost pramenům v anglickém nebo i v některém dalším cizím jazyce, protože by to mohlo obohatit její pohled na toto turbulentní období poválečných německých a evropských dějin například o zajímavý fakt, že radikálně levicové teroristické organizace ve Francii a v Itálii reagovali svými činy na aktuální politickou a ekonomickou situaci svých států či dokonce regionů, zatímco pro německou RAF byla jedním z podstatných spouštěčů radikalismu nezpracovaná nacistická minulost.

Za mimořádně zdařilou považují kapitolu 4.4. (str. 31 a další), kde se Nikola Matějková zabývá teoretickými koncepty možností rozpadu RAF s ohledem na souvislosti, jak poté k rozkolu a ukončení její činnosti skutečně došlo. Autorka bakalářskou práci doplnila také o grafy a výborně vyvedená grafická schémata zobrazující vnější a vnitřní vlivy na rozpad teroristických organizací obecně. Lze se ztotožnit s jejím závěrem, že hlavním důvodem pro ukončení činnosti RAF byly vnitřní neshody mezi zastánci tvrdé linie a těmi, kteří již v násilí neviděli perspektivu a uvažovali o vytvoření legální organizace zastávající se sociálních práv občanů Spolkové republiky Německo. Neopomněla však zdůraznit, že jedním

ze základních předpokladů pro ukončení činnosti RAF byla změna geopolitické situace v Evropě nejmarkantněji viditelná právě v Německu pádem Berlínské zdi. Za neúspěchem RAF však nebyla jen „vysoká“ kabinetní politika velmocí vedoucí k pádu železné opony, ale i ztráta zájmu o myšlenky požadující radikální společenskou změnu podle představ RAF mezi většinou obyvatel Spolkové republiky Německo. Autorce tak lze odpustit občasné překlepy v poznámkách pod čarou a neúměrné nadhodnocení počtu obětí RAF v úvodním anglickém abstraktu.

Bakalářskou práci Nikoloy Matějkové doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako výbornou.

Mgr. Tomáš Renner
27. srpna 2012